

РОМЕО И ЖУЛИЕТА

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

ЕСКАЛ, *Принцът на Верона*

МЕРКУЦИО, *млад благородник и сродник на Принца,
приятел на Ромео*

ПАРИС, *благороден млад сродник на Принца*

Пажът на Парис

МОНТЕКИ, *глава на веронско семейство,
враждуващо с Капулети*

МАДАМ МОНТЕКИ

РОМЕО, *син на Монтеки*

БЕНВОЛИО, *племенник на Монтеки
и приятел на Ромео и Меркуцио*

АБРАМ, *слуга на Монтеки*

БАЛТАЗАР, *слуга на Ромео*

КАПУЛЕТИ, *глава на веронско семейство,
враждуващо с Монтеки*

МАДАМ КАПУЛЕТИ

ЖУЛИЕТА, *дъщеря на Капулети*

ТИБАЛТ, *племенник на мадам Капулети*
Братовчед на Капулети, *стар благородник*
ДОЙКА, *от прислугата на Капулети,*
приемна майка на Жулиета
ПИТЪР, *слуга на Капулети, придружител на Дойката*

САМСОН
ГРИГОРИЙ
АНТОНИЙ
ПОТРАН
Слуги

} *от домочадието на Капулети*

БРАТ ЛАВРЕНТИЙ
БРАТ ЙОАН

} *монаси францисканци*

Аптека̀р от Мантуа

Трима музиканти (Симон Котешкото черво, Хуго
Цигумизуто, Джими Камертона)

Стражи, Граждани на Верона, Маскирани, Факлоносци,
Пажове, Слуги

ХОР

ПРОЛОГ

---

*Влиза ХОР*¹

Хор. Два равно знатни рога във Верона
(където сцената сега ви кани)
от стар раздор към бунт срещу закона
се втурват днес с окървавени длани.
От тях двамина влюбени се пръкват,
родени под безмилостни звезди,
и с гибелта си скръбна в гроба смъкват
отколешните бащини вражди.
За тяхната обречена любов
и за родителската зла нагласа,
която само краят им суров
ще промени, са идните два часа.
И ако ни изслушате с търпение,
ний ще поправим всяко опущение.

Излиза.

ДЕЙСТВИЕ I

СЦЕНА I

Влизат Самсон и Григорий от домочадието на Капулети с шпаги и щитове.

Самсон. Григорий, честно слово, няма да си почерним челата.

Григорий. Няма я, ний да не сме въглищари!

Самсон. Искам да кажа, да вадим ножовете и да мушкаме.

Григорий. Така ге, докато си жив, гледай да не ти мушнат врата във въжето.

Самсон. Аз като купна, веднага почвам да мушкам.

Григорий. Само дето не купваш веднага, за да почнеш да мушкаш.

Самсон. Едно куче от домочадието на Монтеку ме подтуква към бой.

Григорий. Когато някой те подтукне, ти ще се поместиш, а храбрецът стои прав на мястото си. Ако те подтукнат, ти ще побегнеш.

Самсон. Едно куче от това домочадие ще ме подтукне да остана прав. Аз няма да дам на нито един мъж или мома от Монтеките да ме измести от стената.

Григорий. Това показва какъв слабак си, защото само слабаците се подпират на стената.

Самсон. Така си е. И поради това жените, бидейки по-слабата половинка, все ги притискат към стената.

Затуї аз ще избутам слугите на Монтеку от стената и ще натисна слугините на стената.

Григорий. Битката е между господарите ни и между нас, техните мъжки слуги.

Самсон. Все едно! Аз ще се гържа тиранически – след като се преборя с мъжете, ще окажа уважение на момичките, като им клъцна главичките.

Григорий. Главите на момите?

Самсон. Да, главите на момите, или по-точно главното за тях, което е тяхното моминство. Схващай го в какъвто щеш смисъл.

Григорий. Те ще го схванат в смисъл, че ги подхващаш.

Самсон. И ще се хващат за мен, докато съм още прав. А както се знае, моята рибица е яка.

Григорий. Дано да е наистина рибица, а не риба. Ако рибицата ти излезе риба, сигурно ще е изсъхнал чироз. Ваги си инструмента – ето един от челядта на Монтеку.

Влизат двама други слуги – Абрам и Балтазар.

Самсон. Оръжието ми е вече извадено и заголено.

Нападай – аз съм загърба ти.

Григорий. Само да не ми обърнеш гръб и да побегнеш!

Самсон. Ти за мен не се бой.

Григорий. Не се боя за теб, а от теб.

Самсон. Да гледаме законът да е на наша страна. Остави ги те да почнат.

Григорий. Аз ще им се нацуня, когато минават покрай нас. Да го приемат както искат.

Самсон. Не – както им стиска. Аз ще им покажа пръст. Ако го изтърпят, ще е срам за тях.

Абрам. Пръст ли ни показвате, господине?

Самсон. А, гледам си пръста.

Абрам. Пръст ли ни показвате, господине?

Самсон. На наша страна ли ще е законът, ако кажа да?

Григорий. Не.

Самсон. Не, господине, не ви показвам пръст, господине,
а си гледам пръста.

Григорий. Предиизвиквате ли ни, господине?

Абрам. Аз да ви предиизвиквам, господине? Не, господине.

Самсон. Но ако ни предиизвиквате, господине, аз съм на
ваше разположение. Моят господар е не по-голен
от вашия.

Абрам. Но не и по-горен.

Самсон. Добре, господине.

Влиза Бенволио.

Григорий. Кажу „по-горен е“. Идва един от сродниците
на господаря.

Самсон. Да, по-горен е, господине.

Абрам. Лъжете.

Самсон. Ако сте мъже, вагете шпагите. Григорий, нали
помниш как се върти косата?

Бенволио. Разпръснете се, глупаци! Приберете шпагите!
Вие не знаете какво правите.

Влиза Тибалт.

Тибалт. Какво, и ти ли си извадил шпага
наред с пъзливите слуги, Бенволио?

Насам се обърни и виж смъртта си.

Бенволио. Аз търся мир. Скрий шпагата и хайде,
ела да спрем свирепата им схватка.

Тибалт. Хе, с меч ли търсиш мир? Мир –
мерзко слово!

Като Монтеку. Като теб самия.
Нà ти, страхливецо! *(Бият се.)*

Влизат няколко Граждани с тояги и копия.

Граждани. Тояги, копия и нуку! Удряйте! Събаряйте ги!
Долу Монтеку! Долу Капулету!

*Влизат старият Капулету по халат
и мадам Капулету.*

Капулету. Какъв е този шум? Я гай ми меча!
Мадам Капулету. Не меч, а патерица ви е нужна.

Влизат старият Монтеку и мадам Монтеку.

Капулету. Хей, меча, казах! Старият Монтеку
пристигна и размахва меч срещу ми.

Монтеку. Подлецо Капулету! – Не ме спирай!

Мадам Монтеку. Стой тук и в боя сам
не се навирай!

Влиза принц Ескал със свитата си.

Принцът. Метежници, размирници несвестни,

безумни осквернители на тази
стомана, с кръв съседска опетнена.

Не чуват май. Хей, хора, зверове!

Вий, дето уталожвате гнева си
с фонтани пурпурни, които бликат

от вените ви, ако ви е мил
животът, захвърлете на земята

тозчас от своите кървави ръце
оръжията си неукротени

и слушайте присъдата на Принца.

Три граждански раздора, произтекли
от ваши вятърничави слова,
три пъти, Капулети и Монтеки,
разстройват уличния мир и карат
веронците да хвърлят своите строги
одежди и да грабват стари пики
в ръцете си, съсухрени от мир,
та вашата съсухрена омраза
да разтървават. Ако пак смутите
мира на улиците, този път
с кръвта си за това ще заплатите.
Сега останалите да се пръснат!
Ти, Капулети, идвай с мен веднага,
а теб, Монтеки, чакам следобяд.
Ще ви посрещна в градската управа –
присъдата си там ще обявя.
Сега, повтарям, всички да се пръснат!

*Излизат всички освен Монтеки,
мадам Монтеки и Бенволио.*

Монтеки. Кой пак разпали тази стара разпра?
Разказвай, племеннико, как започна?

Бенволио. Прислугата на вашия противник
и вашата прислуга, като идвах,
се биеха гърди в гърди и аз,
извадих шпага да ги разтървавам.
В миг се яви Тибалт – със шпага също,
та като ме обсипа със заплахи,
я метна над главата си и с нея
разсече ветровете, а пък те,
ненаранени, съскаха с презрение.
Догето разменихме някой удар,

пристигнаха и други. После Принцът
дойде и боят беше прекратен.

Мадам Монтеки. Видя ли гнес Ромео? Где е той?

Добре, че не участва в моя бой.

Бенволио. Госпожо, ще ви кажа. Час преди
на изтока през златните прозорци
почитаното слънце да надникне,
тревожният ми дух ме призова
на запад от града да се разходя
в горичката от явори и там
през този ранен час видях сина ви.
Поех към него, ала той усети,
че идвам и се спотаи в гъстака.
Тогаз, премерил неговите чувства
по моите, които тъй се крият,
та и от себе си дори страня,
последвах себе си, като престанах
да го преследвам, и така избегнах
тоз, който пожела да ме избегне.

Монтеки. Там често са го виждали в зори
росата да множи с обилни сълзи,
а облаците – с облак от въздишки,
ала когато веселото слънце
далеч на изток тъмните завеси
край ложето Аврорино² разтвори,
от заревото му се скрива вкъщи
печалният ми син, в уединение
прозорците затръшва и загърбил
деня, нощта отново си възвръща.
Дано добър съвет да го избави
от тези трески мрачни и нездрави.